

เรื่องเล่าประทับใจ : กระจกสะท้อนเงา

คำสำคัญ: ความเข้าใจ ความเอื้ออาทร การดูแลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์

สรุปเรื่องเล่าโดยย่อ: การดูแล ด้วยความเข้าใจ รับฟังเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและญาติได้บอกความรู้สึกจะทำให้บุคลากรทางการแพทย์มีความเห็นอกเห็นใจ และดูแลผู้ป่วยด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น

หน่วยงาน: อายุรกรรมชาย

เจ้าของเรื่องเล่า: พว.ธิดารัตน์ แสงเจริญ

พวกคุณเคยมีความฝันไหม หลายคนอาจฝันอยากเป็นนั่นเป็นนี่ แต่ตัวฉันนั้นบอกเลยว่า “ไม่มี” ฉันไม่รู้ตัวเองต้องการอะไร อยากทำอะไรและมีความฝันแบบไหนที่จะผลักดันให้ตัวเองก้าวเดินต่อ จนถึงวันที่ชีวิตฉันเปลี่ยน เปลี่ยนไปในที่นี้ไม่ใช่ว่าหากความฝันของตัวเองเจอ แต่เปลี่ยนเพราะมีทางที่ต้องเดินต่อทางที่หลงเข้ามาด้วยความไม่ได้ตั้งใจ ด้วยความที่สอียดและไม่มีเงินจ่ายหนี้ที่รับทุนของรัฐมา

ใช่ค่ะ ที่ฉันจะบอกก็คือ การสอียดพยาบาลและเรียนวิทยาลัยพยาบาล ได้ทุนการศึกษา ไม่ใช่ว่าเรียนเก่งจนได้ทุนนะ เพราะทุกคนที่เรียนที่นี่ได้ทุนกันหมดรวมทั้งฉันด้วย ชีวิตการเรียนพยาบาลไม่ง่ายเลย ร้องไห้กับการเรียนครั้งแรกก็เพราะที่นี่ แม่ถึงขนาดเอ่ยปากให้ลาออกแต่สุดท้ายก็เรียนจนจบมหาลัย แต่ไม่ได้รู้สึกยินดีเหมือนที่ควรจะเป็นเลย เพราะเรารู้ใจว่าต่อไปเราต้องทำอะไร มันรู้อนาคตตัวเอง อนาคตที่รู้ว่าต้องเจออะไรบ้าง

จนมาถึงวันแรกของการทำงานรู้เลยว่า มันไม่ใช่ตัวเราเลยจริงๆ เริ่มจากจากไปฝึกงานทุกที่ ทุกเวิร์ด เวิร์ดละครึ่งวัน น่ารักปะละ เหมือนเราไปเดินเล่นมากกว่าไปดูสถานที่ต่างๆ ใน รพ. ดูการทำงานว่าที่ไหนเป็นอย่างไร แค่นั้นเองที่ได้เรียนรู้ตอนเป็นพยาบาลฝึกหัด สุดท้ายและท้ายที่สุด ก็เลือกที่จะมาทำงานอยู่ที่เวิร์ด “อายุรกรรมชาย” เลือกเอง!! เพราะอยู่กับอายุรกรรมมาตลอดชีวิตการฝึกงาน

วันแรกที่ทำงานอย่างที่ทุกๆ ฐันั้นแหละค่ะ งานเยอะ คนไข้เยอะ ญาติเยอะ แดมทุกๆ คนเรียกร้องหาเราตลอดเวลา น้ำเกลือหลุด ปวดหัว ปวดท้อง อีไม่ออก นอนไม่หลับ สารพัดปัญหามารวมอยู่ที่เราหมด บอกตรงๆ เลยว่าเหนื่อยมาก เหนื่อยจนคิดว่า เรามาทำอะไรที่นี่ เรามีชีวิตอยู่แบบนี้จริงๆ หรือ เหนื่อยจนอยากลาออก เหนื่อยจนป่วย เหนื่อยจนอยากจะร้องไห้แต่ก็ร้องไม่ออก

เรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องราวเล็กๆ สั้นๆ ที่ทำให้พยาบาลคนหนึ่งทำงานมา 2 ปี คิดได้กับสิ่งที่ตัวเองทำ มาตลอดอายุการทำงานอันสั้นนี้ มีอยู่วันนี้ได้รับ assign เป็น lead2 เวิร์บ่าย มีผู้ป่วย chronic มากมายเป็นปกติ ของผู้ป่วยอายุกรรมที่ใช้ร่างกายมานาน

มีผู้ป่วยชายท่านหนึ่งอายุประมาณ 60-70 ปี เป็น case CA Lung อาการแย่น้อยง่าย HR ไม่สม่ำเสมอ มีอาการของ AKI ร่วมด้วยจึงทำให้บวมเล็กน้อย on ET-Tube c bird ไว้มีภรรยา 1 คนนั่งเฝ้า ตลอดไม่เคยห่าง ดันเวรทุกอย่างปกติจนมาถึงประมาณ 20.00 น. ผู้ป่วยเริ่มมีอาการ HR เร็ว 120-130 /min BP 80/50 mmHg. หนูจึง notify แพทย์ ให้ NSS 500 ml v load แต่ BP ก็ยังไม่ดีขึ้น จึงตัดสินใจเดินเข้าไปคุย อาการกับญาติว่าจะเต็มที่กับผู้ป่วยขนาดไหน ป้าซึ่งเป็นภรรยาได้แต่นั่งเงียบและขอเวลาสักครู่เพราะ น้องชายและน้องสาวกำลังจะมา จะขอปรึกษากันก่อน เมื่อญาติมาทันครบได้คุยปรึกษากันจนกระทั่งกลับไป กันหมด หนูเลยตัดสินใจเดินเข้าไปถามป้าอีกครั้ง แต่มันจับมือลูงไว้แน่นและน้ำตาไหลออกมา คำแรกที่ป้า พูดกับหนูคือ “ป้าไม่ได้เห็นแก่ตัวไซ้ใหม่ถ้าป้าจะปล่อยลูงไป ลูงกับป้าสัญญากันไว้ว่าจะตายพร้อมกัน ถ้าป้า ปล่อยลูงไปก่อน ป้าจะผิดใจใหม่” ตอนนั้นหนูบอกได้เลยว่าหนูพูดอะไรไม่ออก ป้าไม่มีเสียงร้องให้สะอึก สะอื้นมีเพียงน้ำตาที่ไหลออกมาหยดลงมือลูงและมองลูงอยู่อย่างนั้น หนูเลยทำได้แต่เพียงว่า ถ้าป้ายังไม่ พร้อมไม่เป็นไร เดี่ยวหนูไปปรึกษาหมอก่อน แล้วหนูก็เดินจากมา บอกตามตรงตอนนั้นหนูไม่ได้ไปคุยกับ หมอหรือก๊ะ แต่หนูคุยกับตัวเองเพราะปกติเมื่อเจอผู้ป่วยอาการหนักคุย NR จะบีมไม่บีม เอายากระตุ้น หรือไม่เอายา เราจะถามท่านี่ แต่เราไม่เคยถามเลยว่าญาติพร้อมที่จะปล่อยผู้ป่วยไปแล้วจริงๆ หรือไม่ พวก เขาเหล่านั้นมีความผูกพันต่อกันขนาดไหน ทำอย่างไรเราถึงจะให้ญาติเข้าใจและยอมรับอาการเปลี่ยนแปลง แบบฉับพลันเหล่านี้ได้จริงๆ หนูยอมรับเลยนะคะว่าเมื่อเจอผู้ป่วยหนักเราจะพยายามคุย NR ให้สำเร็จ เป็น นัยกลายๆ ว่าเราจะได้ไม่ CPR ในเวรตัวเองแน่ๆ เมื่อเจอญาติที่เต็มที่เราก็มจะเริ่มไม่เห็นด้วย ทำไมไม่เข้าใจ อาการของผู้ป่วยหนักว่าอาการหนักแบบนี้ไม่ไหวหรอก แต่ทำไมเราละที่ไม่เข้าใจญาติบ้าง เราที่เจอผู้ป่วย อาการหนักทุกๆวันเราขอรับรู้การเปลี่ยนแปลงได้มากกว่าญาติที่ไม่เคยสัมผัสการสูญเสียมาก่อน เมื่อได้สติ หนูจึงกลับไปหาป้าอีกครั้งและถามป้าว่า “ตอนนี้รู้สึกยังไง ป้าบอกหนูได้นะคะ” ป้าจึงพูดพร้อมน้ำตาว่า “ป้ารู้สึกว่าตัวเองเป็นคนเห็นแก่ตัว ถ้าป้าจะปล่อยลูงไปเฉยๆ แต่ป้าไม่อยากจะลูงทรมานแบบนี้ป้าเห็นแก่ตัว หรือเปล่าหม่อ” ตอนนั้นหนูแทบจะร้องไห้ตามป้าไปด้วย แต่ในเมื่อเราต้องเป็นที่พึ่งให้ป้าหนูเลยทำได้แต่ เพียงโอบกอดป้าเบาๆ และบอกป้าไปแล้วว่า “ป้าคะคนที่เขาเรียกกันว่า เห็นแก่ตัว คือคนที่ไม่เคยมาดูแลกัน ต่างหาก แต่ป้าไม่เคยทิ้งให้ลูงอยู่คนเดียว ป้าอยู่ข้างลูงตลอด จับมือลูงตลอด ป้าลองสมมติว่าป้าเป็นลูงตอนนี้ ป้าอยากบอกอะไรกับลูง” ป้าตอบกลับสั้นๆแล้วว่า “ถ้าป้าเป็นคนที่นั่งนอนอยู่ ป้าอยากให้อูงหมดห่วง ไม่อยาก

ให้ลุงร้องไห้ อยากให้ลุงมีชีวิตที่ดีต่อไป” ป้าพูดมาเท่านั้น และป้าก็เงยไป หนูเลยตอบสั้นๆ ว่า “ป้าเป็นคนที่อยู่ข้างลุงมาตลอด ป้าย่อมรู้ดีที่สุดว่าลุงต้องการอะไร เราก็ควรให้ลุงได้รับในสิ่งที่ลุงต้องการดีกว่า ทำทุกอย่างให้ดีที่สุดเท่าที่เราทำได้พอ” หนูบอกป้าไปแบบนั้น

แต่ทุกๆ คำพูดหนูบอกตัวเองด้วยเพราะในฐานะพยาบาลที่อาจารย์สอนมาตลอด 4 ปี หนูกลับลืมนึกคิดถึงคำว่า “ดูแลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์” วันนั้นป้าเป็นเหมือนอาจารย์อีกคนหนึ่งที่มาเตือนสติหนู เป็นเหมือน “กระจกสะท้อน” ให้หนูได้เข้าใจและรับรู้ความรู้สึกของทั้งผู้ป่วยและความพร้อมของญาติจริงๆ และวันต่อมาก็จากเราไปอย่างสงบ โดยไม่มี Inotrop ใดๆ มีเพียงมือป้าที่คอยจับไว้ไม่เคยห่างเลย

บทเรียนที่ได้รับ

การให้บริการด้วยความเอาใจใส่ ประจัญญาติมิตร เราช่วยกันผู้ป่วยทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ก่อให้เกิดความสุขใจทั้งผู้ให้และผู้รับ